

Jacob Aall & Søn A/S

4900 TVEDESTRAND

Vår dato: 12.01.2024

Vår ref.: 202307345-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir konsesjon til nettilknytning og elektriske anlegg i Hammerfossen minikraftkraftverk i Tvedestrand kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Jacob Aall & Søn AS konsesjon til å bygge og drive nettilknytning og elektriske anlegg for Hammerfossen minikraftverk i Tvedestrand i Agder. Tillatelsen er vedlagt.

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

NVE har gitt Jacob Aall & Søn AS tillatelse til en ca. 150 meter lang 22 kV jordkabel fra Hammerfossen minikraftverk til eksisterende 22 kV kraftledning tilhørende område-konsesjonær Glitre Nett. Vi har også gitt tillatelse til en generator og en transformator i kraftstasjonen.

Dokumentene er å finne på www.nve.no/16178/A.

Bakgrunn

NVE ga Jacob Aall & Søn vassdragskonsesjon for Hammerfossen minikraftverk i Vegårds-vassdraget den 29. mai 2015 (NVE-ref. 200801938-21). Kraftverkets plassering er vist i figur 1. NVE ga 17. mars 2021 utsatt byggefrist til 29. mai 2025 (NVE-ref. 200801938-25).

Selskapet søkte også om anleggskonsesjon for nettilknytning. NVE tok imidlertid ikke denne til behandling da eksakt størrelse på elektriske installasjoner ikke var avklart på vedtakstidspunktet for vassdragskonsesjonen.

NVE mottok 11. mai 2023 detaljplan for vannkraftverket, men har bedt om noen utfyllende opplysninger i en revidert detaljplan.

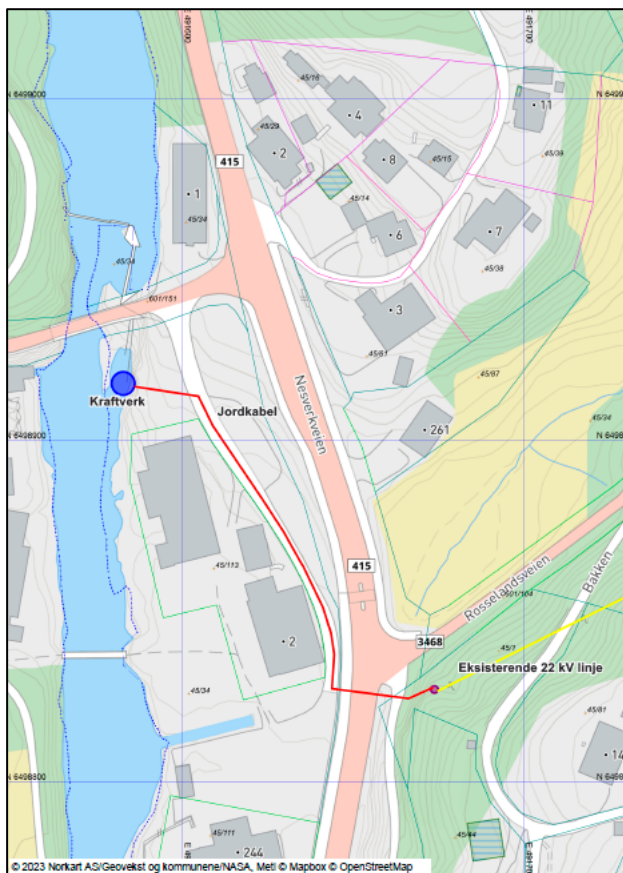

Figur 1. Beliggenheten til Hammerfossen småkraftverk.

Søknaden

NVE mottok 22. september 2023 søknaden fra Jacob Aall & Søn om anleggskonsesjon for elektriske anlegg inkludert nettilknytning for Hammerfossen minikraftverk i Tvedestrand.

Kraftverket planlegges tilknyttet overliggende nett via en ca. 150 m meter lang 22 kV jordkabel. Fra kraftstasjonen går kabelen i et ca. 20 m langt borehull gjennom fjell fram til eksisterende grusvei, og derfra i grøft langs denne over en strekning på ca. 100 m fram til fv. 415. Herfra legges kabelen i et ca. 33 m langt borehull under fylkesveien og i fjell fram til eksisterende 22 kV kraftledning.

Figur 2. Rød linje viser jordkabeltrasé som Jacob Aall & Søn A/S har søkt konsesjon for.

I kraftstasjonen søker selskapet om tillatelse til å installere én transformator med omsetning 0,69/22 kV og ytelse 0,8 MVA, samt en generator med nominell spenning på 0,69 kV og ytelse på 0,75 MVA.

NVEs vurdering av søknaden

Saksbehandling

Tiltaket vil ha begrensede virkninger for miljø og samfunn. Søker har innhentet uttalelser fra Statsforvalteren i Agder, Agder fylkeskommune, Tvedestrand kommune og berørte grunneiere. NVE ser derfor ikke behov for ytterligere høring av søknaden, og unnlater høring i medhold av energiloven § 2-1.

Forholdet til grunneier og områdekonsesjonær

Jacob Aall & Søn er grunneier til det meste av arealet som blir berørt av anleggene. Trasé for kryssing av fv. 415 er avklart med vegeier Agder fylkeskommune. Søker har også fått tillatelse fra private grunneiere som blir berørt av kabelleggingen.

Glitre Nett har bekreftet at det er kapasitet i eksisterende 22 kV nett til å ta imot innmatingen fra Hammerfossen minikraftverk. Glitre Nett har bedt søker om å ta kontakt for tilbud om tilknytning og inngåelse av tilknytningsavtale når detaljplanen for minikraftverket er godkjent. Nettselskapet har også bistått Jacob Aall & Søn med å planlegge kabeltraseen. NVE legger derfor til grunn at tilknytningspunkt er avklart.

Naturfare

Området ligger under marin grense hvor det kan finnes marin leire og derfor kvikkleire. Dette må hensyntas ved gjennomføring av tiltaket. Tiltakshaver er ansvarlig for å sørge for effektiv sikring og beredskap og at bygging av anlegget planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet for mot naturfare jf. § 3-5 og 3-7 i energilovforskriften. Videre plikter tiltakshaver å sørge for tiltak for å forebygge og begrense virkningen av ekstraordinære situasjoner. Dette følger av energiloven § 9-2 jf. § 9-1.

Anleggene blir delvis også liggende innenfor et aktsomhetsområde for flom. NVE legger til grunn at konsesjonæren har det hele og fulle ansvar for å gjennomføre risikovurderinger og å gjennomføre nødvendige tiltak for å redusere eventuelle risikoforhold.

Virkninger for miljø og samfunn

Jacob Aall & Søn har kort vurdert virkningene av tiltaket for miljø og samfunn i søknaden. Vurderingene bygger blant annet på uttalelser til planene fra Statsforvalteren i Agder, Agder fylkeskommune, Tvedestrand kommune og berørte grunneiere. NVE har gjort egne søk i Naturbase og NVE Atlas.

Vegårdsvassdraget er varig verna mot kraftutbygging gjennom verneplan III for vassdrag. Verneverdiene er knyttet bl.a. til fiskeinteresser og kulturmiljøet ved Nes jernverksmuseum som ligger ved det planlagte kraftverket. Det er likevel unntak for mini- og mikrokraftverk dersom disse ikke svekker verneverdiene, noe NVE i vedtaket for kraftverket har vurdert ikke vil være tilfellet med de vilkårene som er satt.

Det er laksefisk og ål i vassdraget. Det er registrert elvemusling i elva helt opp til brua ved planlagt kraftstasjon. Elvemusling og ål er rødlistet hhv. som sårbar (VU) og sterkt truet (EN)¹. Tiltaket vil etter NVEs vurdering ikke gi negative virkninger for naturmangfold da det meste av tiltaks- og influensområdet allerede blir berørt av jernverket og vei.

Transformator og generator skal plasseres inne i kraftstasjonen og vil ikke vil gi noen virkninger utover det byggingen av kraftverket allerede medfører. Jordkabelen vil stort sett gå i vei og i boret tunnel. Statsforvalteren har uttalt at kabelen ikke vil berøre kjente naturverdier eller få konsekvenser for elva, men at den må legges slik at den ikke berører bygging av fiskepassasjen som må bygges i henhold til vilkår i vassdragskonsesjonen.

NVE forutsetter at anleggsarbeider ved Vegårdsvassdraget utføres på en måte som ikke gir en vesentlig tilførsel av partikler eller annen forurensning til vassdraget med negative virkninger for elvemusling og fisk. Jacob Aall & Søn må gjennomføre tiltak som hindrer at partikler fra boring ved elva føres direkte ut i vassdraget. NVE mener dette må beskrives nærmere i en detaljplan, og at dette kan være detaljplanen som nå skal revideres for vannkraftverket.

NVE mener kravet til kunnskapsgrunnlag jf. naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

Tiltaket ligger inne på et gammelt jernverk, som er en type område hvor det generelt sett kan forventes forurensning i grunnen. Naturbase viser ikke registreringer av grunnforurensning i dette området. Søker har i detaljplanen for vannkraftverket beskrevet at selve kraftverket vil bli etablert på fast fjell, og at kabelen vil følge veg hvor det tidligere er gravd ned rør uten at det er påtruffet forurensede masser. NVE viser til at tiltakshaver selv har ansvar etter gjeldende lovverk for å hindre at tiltaket sprer forurensede masser, og selv må innhente eventuelle påkrevde tillatelser fra rette forurensningsmyndighet.

Bygningene på det gamle jernverket er vedtaksfredet, men vil ikke bli direkte berørt av tiltaket. Agder fylkeskommune har uttalt at de ikke er kjent med automatisk freda kulturminner som blir berørt, og mener potensialet for funn av hittil ukjente bevarte automatisk freda kulturminner er lavt. Fylkeskommunen peker på at arbeider må utføres med forsiktighet for ikke å påvirke eventuelle spor, strukturer eller konstruksjoner knyttet til perioden med jernverksdrift på området. Fylkeskommunen viser også til aktsomhetsplikten etter kulturminneloven § 8 annet ledd.

Tiltaket vil ikke få vesentlige virkninger for landskap eller friluftsliv. Kabel og øvrige elektriske anlegg ikke være synlige etter at anleggsarbeidene er gjennomført.

Tvedestrand kommune har uttalt at jordkabelen ikke er i strid med kommunens arealplaner.

NVE mener at tiltaket gir små virkninger for miljø og samfunn, og at det ikke påvirker verneverdiene i vassdraget.

Virkninger for annen infrastruktur

---

¹ Jf. Norsk rødliste for arter 2021, Artsdatabanken (2021, 24. november).

Jacob Aall & Søn har hentet inn tillatelse fra vegeier Agder fylkeskommune for kryssing av fylkesveien med boring i den omsøkte traseen. Tillatelsen har gyldighet til 31. desember 2023, mens selskapet oppgir at de planlegger å bygge nettanlegget i 2024. NVE forutsetter at det hentes inn en ny tillatelse som er gjeldende for den aktuelle byggeperioden.

NVE forutsetter også at Jacob Aall & Søn avklarer med Telenor Norge AS hvorvidt selskapet har kabler eller annen infrastruktur i grunnen som kan bli berørt, og gjør nødvendige tilpasninger og tiltak for å unngå skade på anleggene.

Konklusjon og vedtak

De elektriske anleggene det er søkt om er nødvendige for å realisere Hammerfossen minikraftverk. Vi vurderer den tekniske løsningen til å være hensiktsmessig, og vurderer at anleggene ikke vil gi vesentlige miljøvirkninger.

NVE gir anleggskonsesjon til Jacob Aall & Søn AS for nødvendige elektriske anlegg for å knytte Hammerfossen minikraftverk til nettet.

Konsesjonen er vedlagt (NVE ref. 202307345-5). Frist for ferdigstilling settes til 29. mai 2025, som er den samme som for vassdragskonsesjonen.

NVE setter som vilkår at konsesjonæren skal beskrive tiltak for å begrense partikkeltilførsel til elva i forbindelse med anleggsarbeider. Tiltakene skal beskrives i detaljplanen som må utarbeides for vannkraftverket. NVE gjør oppmerksom på at eventuelle tillatelser fra rette forurensningsmyndighet må foreligge før anleggsarbeider starter opp.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

NVE ber om at dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. **NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.**

Med hilsen

Ingrid Myrtveit
seksjonssjef

Randi Osen
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Jacob Aall & Søn A/S

Kopimottakerliste:

Stiftelsen Næs Jernverksmuseum

STATNETT SF

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) - Region Sør

Jacob Aall & Søn A/S - Knut Aall

TELENOR NORGE AS

Tvedestrand kommune

Grunneiere/rettighetshavere

STATSFORVALTEREN I AGDER

AGDER FYLKESKOMMUNE

GLITRE NETT AS

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller Energidepartementet endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Energidepartementet, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energidepartementet.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.